

Hogeschool
Leiden

Duurzaam doen, zo gedaan

Duurzame bedrijfsvoering

Jaarverslag 2025

gezien en gehoord

Inhoudsopgave

Dit jaarverslag is interactief. Gebruik de knoppen op de pagina's om te navigeren.

Managementsamenvatting

In het jaarverslag duurzame bedrijfsvoering 2025 worden de behaalde resultaten van het afgelopen jaar en een algemeen beeld van de inzet op duurzaamheid in afgelopen jaren beschreven op tien onderwerpen. De lezer krijgt op deze manier een volledig overzicht van de duurzaamheidsaanpak op bedrijfsvoering bij Hogeschool Leiden.

[Lees hier de belangrijkste resultaten van 2025.](#)

Hercertificering ISO 14001

In 2025 heeft Hogeschool Leiden verdere stappen gezet in het structureel borgen van duurzaamheid in de organisatie. Een belangrijk resultaat was de succesvolle hercertificering voor ISO 14001, waarmee het certificaat nu tot augustus 2028 geldig is.

Verkleining CO₂-voetafdruk

De totale CO₂-voetafdruk daalde naar 2.547 ton CO₂-equivalenten, een afname van 13,8% ten opzichte van 2024. Die daling hangt deels samen met methodische actualisaties, maar kent ook inhoudelijke oorzaken. Zo bleef uitstoot door koudemiddelen in 2025 uit en werden binnen ICT duurzame keuzes gemaakt bij de aanschaf van apparatuur.

Daling elektriciteitsverbruik

Het ingekochte elektriciteitsverbruik lag circa 150.000 kWh lager dan in 2024. Daarnaast is de vernieuwing van het gebouwbeheersysteem voortgezet, waardoor monitoring en sturing op energiegebruik op detailniveau verder zijn verbeterd. Ook zijn op meerdere locaties energiezuinigere installaties in gebruik genomen en is door de vervanging van een hoofdverdelkast bereikt dat alle zonnepanelen volledig kunnen worden aangesloten, waardoor de eigen opwek verder toeneemt.

Duurzame ICT

Verdere stappen zijn gezet richting duurzamere apparatuur door het aanbieden van de Fairphone als werktelefoon. Daarnaast zijn bij de aanschaf van ICT-middelen productspecifieke CO₂-emissiefactoren beschikbaar gekomen, waardoor de klimaatimpact nauwkeuriger in beeld is gebracht en duurzame keuzes in de inkoop beter onderbouwd kunnen worden.

Inleiding

In dit jaarverslag leggen we verantwoording af over de belangrijkste resultaten van 2025. Ook beschrijven we wat er gedaan is om tot dit punt te komen om zo een totaalbeeld te geven van de belangrijkste duurzaamheidsinspanningen van Hogeschool Leiden op het gebied van duurzame bedrijfsvoering tot nu toe.

Als hogeronderwijsinstelling erkennen we onze verantwoordelijkheid om bij te dragen aan een duurzamere wereld en streven we ernaar om een voorbeeld te zijn in onze sector. Voor Hogeschool Leiden is duurzaamheid belangrijk. Het is een van de vier zwaartepunten in het instellingsplan 2023–2028 van Hogeschool Leiden. Binnen de bedrijfsvoering wordt hier al meer dan vijftien jaar aan gewerkt. De aanpak richt zich niet alleen op het nemen van concrete maatregelen, maar ook op het structureel borgen van duurzaamheid in beleid, uitvoering, monitoring en bewustwording.

De bedrijfsvoering werkt vanuit een duurzaamheidskader waarin de Roadmap Duurzaamheid 2019–2030 een belangrijke basis vormt. Daarin zijn vier langetermijndoelen benoemd: een sterke reductie van CO₂-uitstoot op energie, vermindering van primair grondstofverbruik, vergaande verduurzaming van mobiliteit en een campus die door studenten en medewerkers als aantrekkelijke studie- en werkomgeving wordt gewaardeerd.

De borging van milieu en duurzaamheid vindt plaats via ISO 14001. De dienst Facilitair Bedrijf & Huisvesting en de faculteit Science & Technology zijn hiervoor gecertificeerd. In 2025 is, dankzij een succesvolle audit, de hercertificering gerealiseerd tot augustus 2028. Het milieumanagementsysteem ondersteunt het beheersen en verbeteren van milieuprestaties, het naleven van wet- en regelgeving en het periodiek beoordelen van risico's en verbeterkansen. Mede dankzij deze werkwijze is in het laboratoriumonderwijs het gebruik van milieugevaarlijke stoffen teruggebracht. Voor het bijhouden van (wijzigingen in) wet- en regelgeving wordt gebruikgemaakt van Pharius. Hiermee worden relevante wetswijzigingen gevolgd en vertaald naar de organisatie.

Naast technische en organisatorische maatregelen wordt ook ingezet op zichtbaarheid en betrokkenheid. Via Green Tours, informatieve communicatie over onder meer zonnepanelen en circulariteit, en het delen van duurzame weetjes wordt duurzaamheid op de campus zichtbaar gemaakt.

Pagina 51, Instellingsplan 2023-2028 'Betrokken, bevlogen, betekenisvol'

"Tot slot zijn wij ons als werkgever en hogeschool bewust van onze ecologische voetafdruk en onze maatschappelijke verantwoordelijkheid om deze te verminderen. Daarom werken we aan de verdere verduurzaming van onze bedrijfsvoering, onze campus en onze digitale infrastructuur. Daarin hebben we de afgelopen jaren tal van initiatieven ondernomen en scoren we goed in de benchmark met andere hogescholen. De komende jaren blijven we investeren in ons voornemen om in 2030 een duurzame hogeschool te zijn. Dit betekent dat we duurzaamheid als factor meenemen in ons beleid ten aanzien van onder meer mobiliteit, inkoop en catering. Tegelijkertijd moeten we kritisch blijven op ons eigen gedrag. Communicatie vervult daarin een sleutelrol. We laten zien wat we als organisatie doen en wat we belangrijk vinden. Op die manier inspireren we elkaar tot duurzamer handelen."

CO₂-voetafdruk

In dit onderdeel gaan we in op de CO₂-voetafdruk van Hogeschool Leiden in 2025.

De CO₂-voetafdruk is een belangrijke indicator voor de klimaatimpact van de hogeschool. In dit hoofdstuk maken we inzichtelijker waar in onze bedrijfsvoering uitstoot ontstaat. Daarbij kijken we zowel naar emissies die samenhangen met het gebruik van ons gebouw en onze energievoorziening, als naar emissies in de keten, zoals mobiliteit, catering, ICT en afvalverwerking.

Hogeschool Leiden streeft naar een zo compleet mogelijk beeld van haar CO₂-voetafdruk. Voor alle werkzaamheden die medewerkers en studenten op de campus verrichten, voor het draaiende houden van de organisatie (gebouw, apparatuur, etc.) én voor het reizen van en naar de campus wordt CO₂ uitgestoten. Dit kan worden onderverdeeld in drie onderdelen: de zogeheten scope 1, 2 en 3 . Elke scope belicht verschillende aspecten van onze uitstoot: directe, indirecte en keten gerelateerde emissies.

Scope 1: directe uitstoot

Scope 1 omvat de directe emissies die voortkomen uit eigen bronnen. Omdat Hogeschool Leiden geen eigen energie opwekt, hebben wij hier geen uitstoot. (Op een geringe hoeveelheid aardgas na, die gebruikt wordt voor de gasbranders in het laboratoriumonderwijs.)

Scope 2: indirecte uitstoot

Binnen Scope 2 vallen de indirecte emissies die ontstaan door de productie van de energie die wij inkopen. Deze omvatten de verbranding van fossiele brandstoffen om zowel warmte als elektriciteit te genereren. De impact ligt dus bij de energie die nodig is voor het verwarmen van onze gebouwen en het elektriciteitsverbruik. Het verminderen van deze emissies vereist een verschuiving naar duurzame energiebronnen en het reduceren van ons energieverbruik, bijvoorbeeld door verbeterde energie-efficiëntie in onze faciliteiten.

De scope 2 uitstoot van Hogeschool Leiden is laag, omdat onze elektriciteit komt van 100% groene stroom en onze warmte voor een groot deel komt uit onze eigen WKO. De overige warmte komt uit de stadswarmte van Leiden, deze draait op aardgas. Daar komt onze scope 2 emissie vandaan.

Scope 3: uitstoot in de ketens

Scope 3 betreft alle uitstoot die ontstaat buiten de directe invloedssfeer van de hogeschool, maar wel gerelateerd is aan onze bedrijfsvoering óf producten of diensten die

wij gebruiken. Het verkleinen van scope 3-uitstoot vereist samenwerking met leveranciers, het bevorderen van duurzame praktijken in de gehele toeleveringsketen, maar ook het maken van de juiste keuzes bij het inkopen (of niet inkopen) van producten en diensten. De grootste impact binnen deze scope bij Hogeschool Leiden is afkomstig van catering en mobiliteit. Het stimuleren van duurzaam woon-werk en woon-studie verkeer is daarmee ook een belangrijk uitgangspunt om de CO₂-voetafdruk van Hogeschool Leiden te verkleinen.

2025

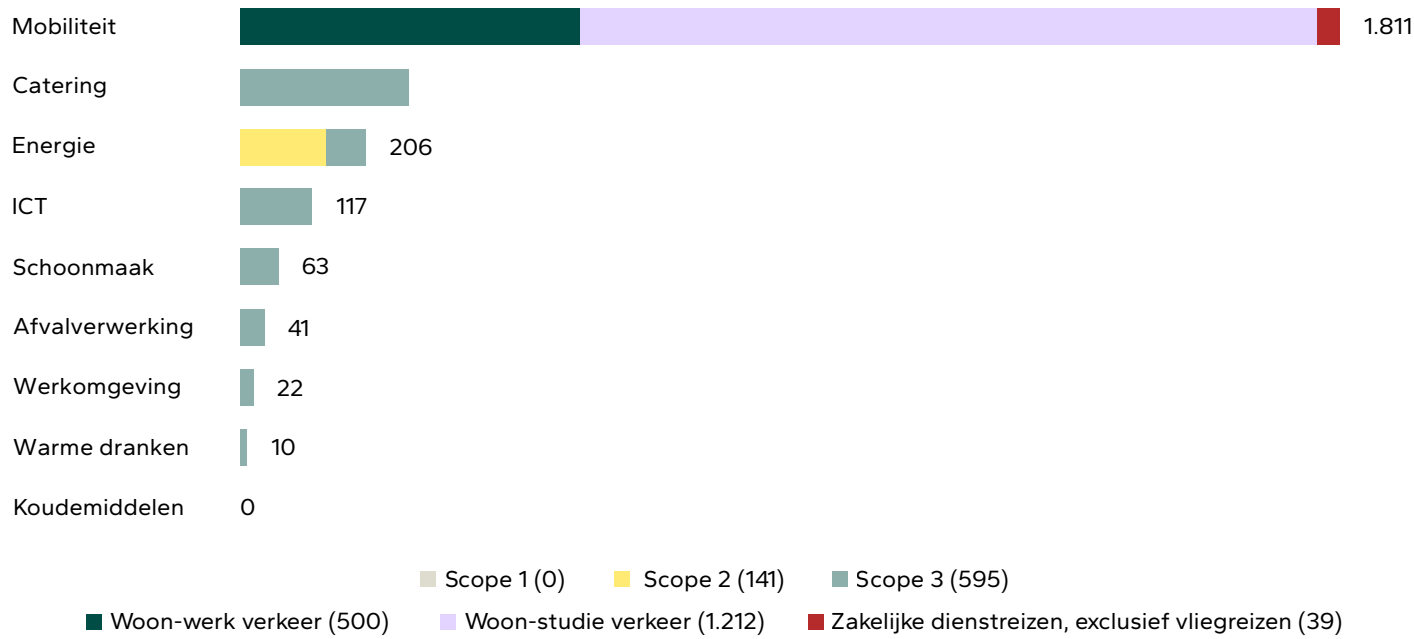
De totale CO₂-uitstoot van Hogeschool Leiden over 2025 bedraagt 2.547 ton CO₂-equivalenten.

Van de totale uitstoot in 2025 valt 141 ton CO₂e in scope 2 en 2.406 ton CO₂e in scope 3. Scope 1 is in 2025 nihil. Daarmee bestaat circa 94,5% van de totale voetafdruk uit ketenemissies. De verdeling over de verschillende categorieën laat zien dat mobiliteit met afstand de grootste bron van uitstoot is, gevolgd door catering, energie en ICT. Samen zijn deze categorieën verantwoordelijk voor vrijwel de gehele voetafdruk van Hogeschool Leiden.

De CO₂-voetafdruk van Hogeschool Leiden is in 2025 gedaald, in 2024 bedroeg dit nog 2.954 ton CO₂-equivalenten. Dat is een afname van 407 ton CO₂e, oftewel 13,8%. De daling is grotendeels te verklaren door gewijzigde emissiefactoren en methodische aanpassingen. Tegelijkertijd zijn er ook duidelijke inhoudelijke positieve ontwikkelingen: de uitstoot door koudemiddelen is verdwenen, catering laat een daling zien en bij ICT worden duurzamere keuzes gemaakt in productaanschaf.

Verschil met 2024

De daling van de totale CO₂-uitstoot in 2025 is positief, maar vraagt om een genuanceerde interpretatie. Het verschil met 2024 komt namelijk deels voort uit daadwerkelijke

De CO₂-uitstoot in ton CO₂e van Hogeschool Leiden. De totale uitstoot van de hogeschool over 2025 bedraagt 2547 ton CO₂e

veranderingen in de bedrijfsvoering en deels uit gewijzigde emissiefactoren en berekeningsmethoden. De grootste dalingen zijn zichtbaar bij:

- ICT (van 298 naar 117 ton CO₂e, een verschil van 61%);
- Afvalverwerking (van 201 naar 41 ton CO₂e, een verschil van 80%);
- Koudemiddelen (van 75 naar 0 tonCO₂e);
- Catering (van 333 naar 277 ton CO₂e, een verschil van 17%).

Daar staat tegenover dat:

- De uitstoot in de categorie energie is gestegen van 145 naar 206 ton CO₂e (een verschil van 42%);
- Mobiliteit licht is toegenomen van 1.793 naar 1.811 ton CO₂e (een verschil van 1%).

Vooral de sterke daling bij afvalverwerking heeft een methodisch verklaring. Hogeschool Leiden gebruikt het GHG Protocol om haar CO₂-berekeningen te doen. In eerdere rapportages zijn ook emissies meegenomen die samenhangen met de productie van gerecyclede materialen. Deze emissies vallen echter buiten de systeemgrenzen van de organisatie zoals gehanteerd binnen het GHG Protocol.

In de geactualiseerde methodiek worden daarom alleen nog emissies meegenomen die betrekking hebben op transport en eerste verwerking van afvalstromen. De daling in deze categorie betekent dus niet automatisch dat er in 2025 veel minder klimaatimpact vanuit afval is geweest, maar laat vooral zien dat de berekening in 2025 beter aansluit bij de afbakening van het protocol.

Ook de daling in catering en warme dranken moet mede in dat licht worden gelezen. Voor deze categorieën zijn in 2025 geactualiseerde emissiefactoren gebruikt. Daardoor weerspiegelen de verschillen met 2024 niet uitsluitend veranderingen in consumptie, maar ook nieuwe inzichten in de klimaatimpact van voedingsmiddelen, namelijk door de geactualiseerde emissiefactoren op basis van de RIVM Database Milieubelasting Voedingsmiddelen 2024.

Mobiliteit

De categorie mobiliteit draagt in 2025 met 1.811 ton CO₂e het meeste bij aan de totale voetafdruk van Hogeschool Leiden. Daarmee is mobiliteit goed voor ongeveer 71% van de totale uitstoot. Binnen deze categorie bestaat de uitstoot uit 560 ton CO₂e door woon-werkverkeer¹, 1.212 ton CO₂e door woon-studieverkeer² en 39 ton CO₂e door zakelijke dienstreizen³. Zakelijke vliegreizen zijn per 2025 nog niet inzichtelijk. De cijfers bevestigen opnieuw dat mobiliteit veruit de belangrijkste uitstootcategorie van Hogeschool Leiden is. Wat opvalt is dat de CO₂-uitstoot van woon-studie verkeer maar twee keer zo groot is als de uitstoot van het woon-werk verkeer, terwijl het aantal studenten t.o.v. medewerkers 7,5 keer zo groot is. Dit komt doordat het reisprofiel van een student anders is: zij gaan overwegend met het openbaar vervoer. Een groot deel van de gereden kilometers door medewerkers gebeurt met de auto. Echter, het reisprofiel van de Hogeschool Leiden medewerker is aanzienlijk ‘duurzamer’ dan het landelijk gemiddelde. Zie voor meer toelichting het hoofdstuk 'Mobiliteit'.

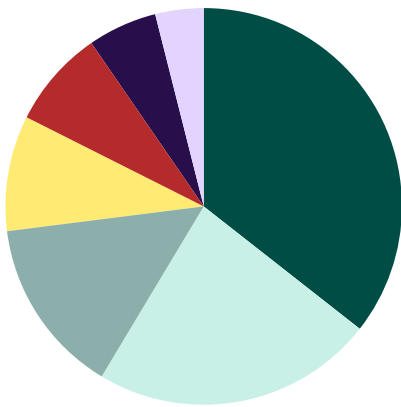
Catering

De categorie catering is in 2025 goed voor 277 ton CO₂e, circa 11% van de totale voetafdruk. Daarmee blijft catering, na mobiliteit, een van de grootste scope 3-categorieën. De klimaatimpact van catering wordt sterk bepaald door de samenstelling van het assortiment en de daadwerkelijke consumptie. Met name dierlijke producten, zoals vlees en zuivel, zorgen relatief snel voor een hoge uitstoot. Er is in 2025 15% minder geconsumeerd over het totale gewicht. Er is in 2025 (wederom) bijna 1.000 kg minder vlees geconsumeerd dan in 2024 (een daling van bijna 25%). Vlees bedraagt 3% van het totale gewicht aan consumptie binnen Hogeschool Leiden, maar is wel 9% van de gehele uitstoot van catering. Er is ook bijna 4.000 kg minder kaas en melk(producten) geconsumeerd t.o.v. 2024 (een daling van 15%, in lijn met de totale daling in consumptie).

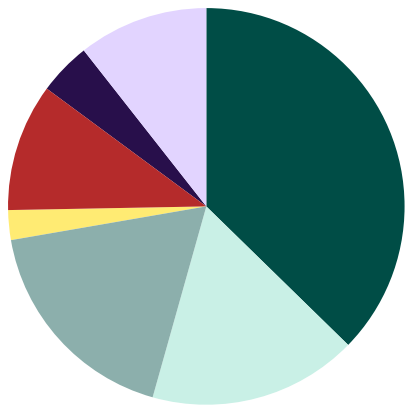
Energie

De categorie energie bedraagt in 2025 206 ton CO₂e en is daarmee goed voor ongeveer 8% van de totale voetafdruk. Ten opzichte van 2024 is dit een stijging van 61 ton CO₂e.

Hoewel deze stijging aandacht vraagt, blijft de energiegerelateerde voetafdruk van Hogeschool Leiden relatief beperkt in vergelijking met veel andere organisaties. Dit hangt samen met de inkoop van groene stroom en het gebruik van de WKO-installatie. De resterende uitstoot hangt vooral samen met de stadswarmte (82% van de uitstoot op energie) en de ketenemissies die verbonden zijn aan de energievoorziening (18%). De stijging laat zien dat ook bij

Uitstoot catering per categorie (percentage van het totaal)

Volume catering per categorie (percentage van het totale gewicht)

Verdeling van de cateringuitstoot (links) en het volume (rechts) per categorie

een relatief efficiënte en verduurzaamde energievoorziening schommelingen in gebruik of in emissiefactoren (in 2025 is de emissiefactor van warmtenetten flink gestegen) zichtbaar kunnen doorwerken in de totale voetafdruk.

ICT

De categorie ICT bedraagt in 2025 117 ton CO₂e. Daarmee is ICT in 2025 verantwoordelijk voor ongeveer 5% van de totale uitstoot. Ten opzichte van 2024 is dit een forse daling.

Binnen deze categorie hangt 94% van de uitstoot samen met de aanschaf van laptops (53%), smartphones (24%) en C-Touches (17%). De uitstoot wordt daarmee in belangrijke mate bepaald door een beperkt aantal productgroepen. In 2025 zijn relatief veel laptops aangeschaft. Het door Hogeschool Leiden gekozen model kent daarbij een productspecifieke CO₂-uitstoot die 34% lager ligt dan het marktgemiddelde.

De lagere uitkomst ten opzichte van 2024 hangt daarnaast samen met een verbetering van de berekeningsmethode.

Voor een groter deel van de ingekochte ICT-middelen is in 2025 gebruikgemaakt van productspecifieke CO₂-emissiefactoren in plaats van marktgemiddelden. Daardoor geeft de berekening een nauwkeuriger beeld van de daadwerkelijke uitstoot van de ICT-categorie binnen Hogeschool Leiden.

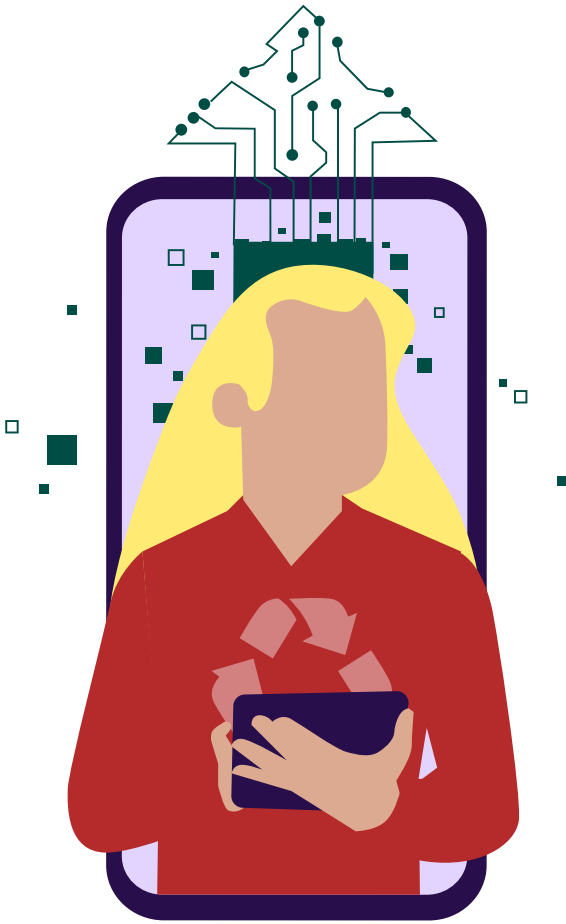
Daarbij is het van belang te benadrukken dat de gerapporteerde 117 ton CO₂e geen volledig beeld geeft van de totale klimaatimpact van het ICT-domein. Deze berekening heeft uitsluitend betrekking op de inkoop van ICT-hardware. Het energieverbruik van onder meer switches en servers welke intern worden beheerd maakt onderdeel uit van de categorie energie binnen de totale CO₂-voetafdruk. Het energieverbruik van niet-interne beheerde servers, switches en het gebruik van SaaS-diensten is niet meegenomen. De gerapporteerde uitstoot moet daarom worden gelezen als een deelbeeld van de ICT-gerelateerde CO₂-uitstoot van Hogeschool Leiden⁴.

Afvalverwerking

De categorie afvalverwerking bedraagt in 2025 41 ton CO₂e. Zoals hierboven toegelicht, is deze daling grotendeels te verklaren door een aangepaste, maar zuiverdere, methodiek.

Koudemiddelen

In 2025 is binnen de categorie koudemiddelen geen CO₂-uitstoot geregistreerd. In 2024 bedroeg deze uitstoot nog 75 ton CO₂e als gevolg van lekkage van koudemiddelen. Omdat koudemiddelen vaak een hoge Global Warming Potential hebben, kan een relatief kleine lekkage leiden tot een onevenredig grote uitstoot. Het uitblijven van emissies in 2025 heeft daarom een duidelijk positief effect op de totale voetafdruk.

¹Data afkomstig uit de woon-werk enquête in AFAS van Hogeschool Leiden.
²De gegevens over het woon-studie verkeer komen van een onderzoek die in 2024 is uitgevoerd door DTV, geëxtrapoleerd voor de studentenpopulatie van 2025.
³Data afkomstig uit zakelijke declaraties in AFAS van Hogeschool Leiden.
⁴Voor een volledig beeld kan in toekomstige rapportages worden verkend of ook andere ICT-gerelateerde emissies, zoals SaaS-diensten binnen scope 3, in de berekening kunnen worden opgenomen.

Energie

Energiebesparing is een structureel speerpunt binnen de bedrijfsvoering van Hogeschool Leiden. Ondanks de groei van het aantal studenten en medewerkers en de uitbreiding van het gebouwoppervlak is het energieverbruik op de langere termijn gedaald. Daarbij speelde ook de energiezuinige uitbreiding van bouwdeel E een rol: ondanks extra oppervlakte bleef het extra verbruik beperkt.

Efficiënt met energie

De energievoorziening is stapsgewijs verduurzaamd. Hogeschool Leiden koopt jaarlijks groene stroom in via Garanties van Oorsprong. Voor verwarming wordt al langere tijd gebruikgemaakt van stadsverwarming en voor een deel van het gebouw (bouwdeel E en G) van Warmte-Koude Opslag (WKO), waardoor het gehele hoofdgebouw zonder aardgas verarmd wordt. Warmteterugwinning, tijd klokken, extra isolatie, daglicht- en aanwezigheidssturing, centrale uitschakeling van installaties en actieve energiemonitoring via het gebouwbeheersysteem hebben in de afgelopen jaren allemaal bijgedragen aan een lager verbruik.

Vrijwel het gehele hoofdgebouw is voorzien van Ledverlichting. In serverruimtes is gekoeld op een efficiënter temperatuurniveau en ook in koelkasten, vriezers en klimaatinstallaties is gestuurd op doelmatig gebruik en onderhoud. In eerdere jaren nam Hogeschool Leiden deel aan de Meerjarenaafspraken energie-efficiëntie; de lijn van structurele energiebesparing is daarna voortgezet via de energiebesparingsplicht.

Voor de informatieplicht energiebesparing is gerapporteerd welke maatregelen zijn genomen. Daaruit blijkt dat nagenoeg alle energiebesparende maatregelen die op Hogeschool Leiden toepasbaar zijn, al zijn uitgevoerd of in gang zijn gezet. Op het hoofdgebouw zijn in totaal 640 zonnepanelen aanwezig

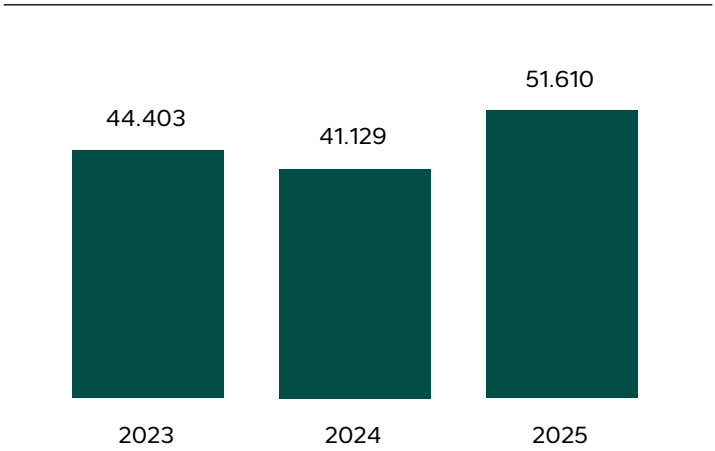
Oog voor kansen en samenwerkingen

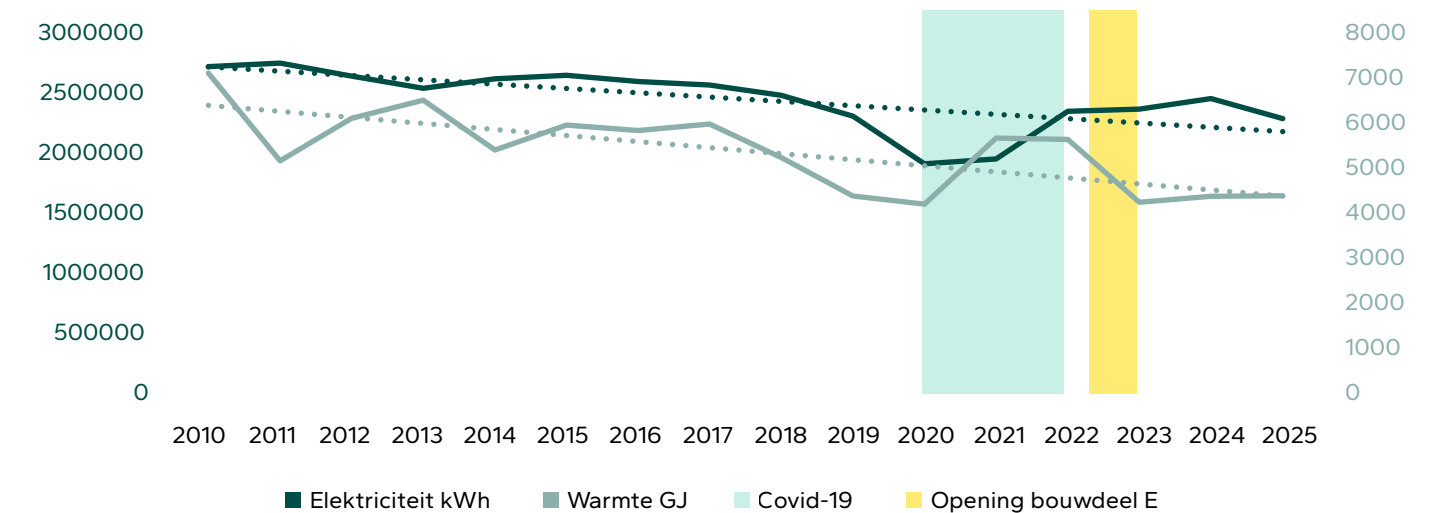
Naast reductie van verbruik wordt ook gekeken naar toekomstige ontwikkelingen in de energie-infrastructuur. Binnen en buiten het Leiden Bio Science Park wordt aandacht besteed aan netcongestie, beschikbare verbruiksdata en mogelijke toekomstige warmtebronnen, zoals een regionaal warmtenet of aardwarmte. Hogeschool Leiden houdt deze ontwikkelingen in de gaten en sluit hierbij aan.

Duurzame prestaties

Dit alles heeft ertoe geleid dat de campus energielabel A heeft. Daarnaast heeft Hogeschool Leiden de afgelopen jaren de WEii-score (Werkelijke Energie intensiteit indicator) van het hoofdgebouw laten berekenen. Dit geeft het energieverbruik per vierkante meter aan. Met de WEii-score geef je aan in welke mate gebouwen op weg zijn naar het voldoen aan de Paris Proof-normen, o.b.v. de doelen die opgesteld zijn in Parijs 2015 om klimaatverandering te beperken tot 1,5 graad opwarming. Deze doelstellingen houden in dat gebouwen in Nederland tegen 2050 hun energieverbruik significant moeten verminderen om te voldoen aan de klimaatdoelstellingen. Voor Hogeschool Leiden is de WEii-score door een externe partij vastgesteld op 64 kWh/m². Dit betekent dat het hoofdgebouw Paris Proof is, volgens de Paris Proof-norm voor hogeronderwijsinstellingen. Dat is vijftien jaar eerder dan de sectorambitie. Voor hoger onderwijs geldt een grenswaarde van 70 kWh/m², terwijl een gebruik tussen 125 en 225 kWh/m² als gemiddeld wordt beschouwd.

Opgewekte energie bij Hogeschool Leiden (elektriciteit in kWh)

Energieverbruik Hogeschool Leiden, 2010 tot en met 2025

2025

Elektriciteitsverbruik en besparingen door technische maatregelen

In 2025 is circa 150.000 kWh minder elektriciteit ingekocht dan in 2024. Dit hangt samen met diverse technische verbeteringen en vernieuwde installaties. Voorbeelden zijn efficiëntere boilers, optimalisatie/vervanging van pompen en aanpassingen in keukens en gebouwinstallaties.

Gebouwbeheersysteem vernieuwd en geoptimaliseerd

De vervanging van het gebouwbeheersysteem is in 2025 verder uitgevoerd. Op meerdere dakopbouwen en gebouwdelen is omgebouwd naar Priva Blue ID, waardoor energieverbruik beter kan worden gemonitord en op detailniveau kan worden gestuurd.

Energiezuinige installaties

Op meerdere plekken zijn installaties verduurzaamd. Zo zijn onder meer een warmtepompboiler in de kleedruimten van de gymzaal en in de spoelruimte van de faculteit Zorg geplaatst, is in de banquetingkeuken een energiezuinigere boiler in gebruik genomen en is een defecte airco in de TER vervangen door een duurzamere variant die is afgestemd op de werkelijke apparatuurbelasting. Alleen al die laatste maatregel levert naar verwachting ruim 9.000 kWh besparing per jaar op.

Werkzaamheden met impact op energieverbruik

In 2025 zijn diverse aanpassingen gedaan die naar

verwachting effect hebben op het energieverbruik, zoals een nieuwe keuken (Markstraat), extra pompen voor stadsverwarming en extra koeling in labzalen. De feitelijke impact moet blijken uit de energiegegevens na ingebruikname. Tegelijkertijd is er nog optimalisatieruimte, bijvoorbeeld door meer gebouwdelen via de WKO-installatie te verwarmen en koelen.

Koeling labzalen uitgebreid

De koelcapaciteit in labzalen is uitgebreid met 35 plafondunits, goed voor circa 2.800 m² extra gekoelde oppervlakte. Dit draagt bij aan comfort en continuïteit in de labomgeving, maar vraagt ook om goede monitoring en sturing vanwege het mogelijke effect op het energiegebruik.

Zonnepanelen verbetering

Door een succesvolle vervanging van een hoofdverdeelkast kunnen alle zonnepanelen worden aangesloten. Daarmee neemt de eigen opwek van elektriciteit toe en wordt het aandeel ingekochte stroom verder beperkt.

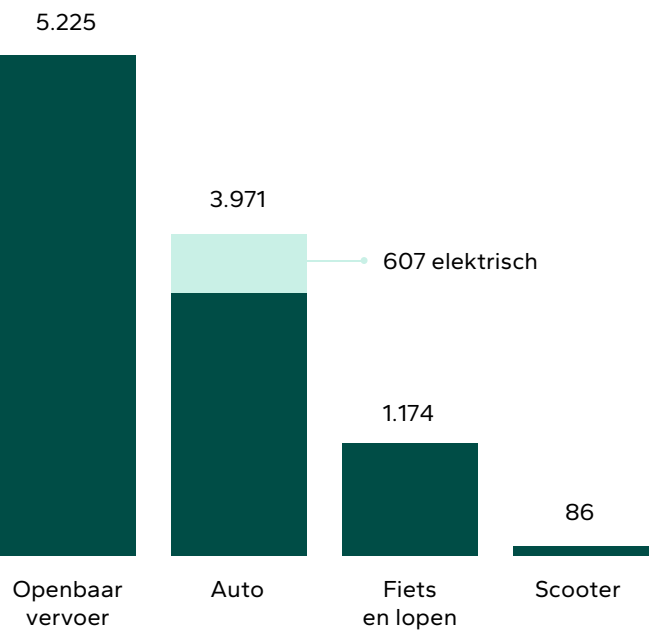
Mobiliteit

Hogeschool Leiden zet zich actief in voor een duurzame, toekomstbestendige vorm van mobiliteit. Als moderne hbo instelling vinden wij het belangrijk dat onze medewerkers op een verantwoorde en efficiënte manier kunnen reizen, met oog voor het milieu en voor hun eigen vitaliteit. Daarom bieden wij diverse mobiliteitsvoorzieningen aan die bijdragen aan het terugdringen van CO₂ uitstoot, het verminderen van autogebruik en het stimuleren van gezonde vervoersalternatieven.

Medewerkers van Hogeschool Leiden kunnen gebruik maken van een NS Business Card, waarmee zij gemakkelijk met de trein kunnen reizen. Deze kaart biedt tevens toegang tot aanvullende duurzame vervoersmiddelen, waaronder de deelfiets. Dankzij deze flexibele reismogelijkheden kunnen medewerkers op een laagdrempelige manier kiezen voor duurzame alternatieven voor de auto.

Daarnaast biedt de hogeschool een leasefietsregeling aan. Binnen deze regeling kunnen medewerkers kiezen uit een breed aanbod van kwalitatief hoogwaardige en duurzame fietsen, met speciale aandacht voor Nederlandse merken die verantwoord produceren. Voor medewerkers die liever zelf een fiets aanschaffen, bestaat de mogelijkheid om deze

Kilometers per vervoersmiddel (x1.000 kilometer)
Medewerkers Hogeschool Leiden

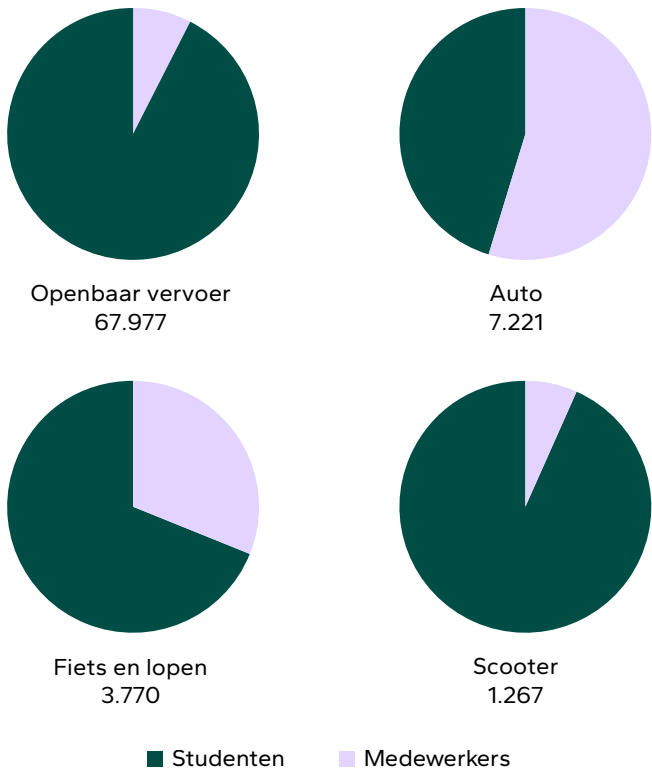
fiscaal voordelig te verrekenen via het vakantiegeld of de eindejaarsuitkering. Op deze manier maken wij duurzame mobiliteit toegankelijk en aantrekkelijk voor iedereen. Met dit beleid streeft Hogeschool Leiden naar een mobiliteitsaanpak die past bij onze maatschappelijke verantwoordelijkheid en bij onze ambitie om duurzaam handelen te bevorderen, zowel binnen de organisatie als in de samenleving.

2025

Woon-werk verkeer

Vanaf 1 juli 2024 is er een rapportageverplichting werk gebonden personenmobiliteit (WMP) vanuit de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van toepassing. Deze rapportageverplichting heeft tot doel de CO₂-uitstoot te meten, die voortkomt uit het woon-werk verkeer en zakelijke dienstreizen van al het personeel in loondienst.

Uit de gegevens over 2025 blijkt dat medewerkers van Hogeschool Leiden in totaal 10.450.000 kilometer hebben afgelegd voor het woon-werk verkeer. De verdeling van deze kilometers per vervoersmiddel is weergegeven in het staafdiagram. De bijbehorende CO₂-uitstoot is verder uitgewerkt in het hoofdstuk 'CO₂-voetafdruk'.

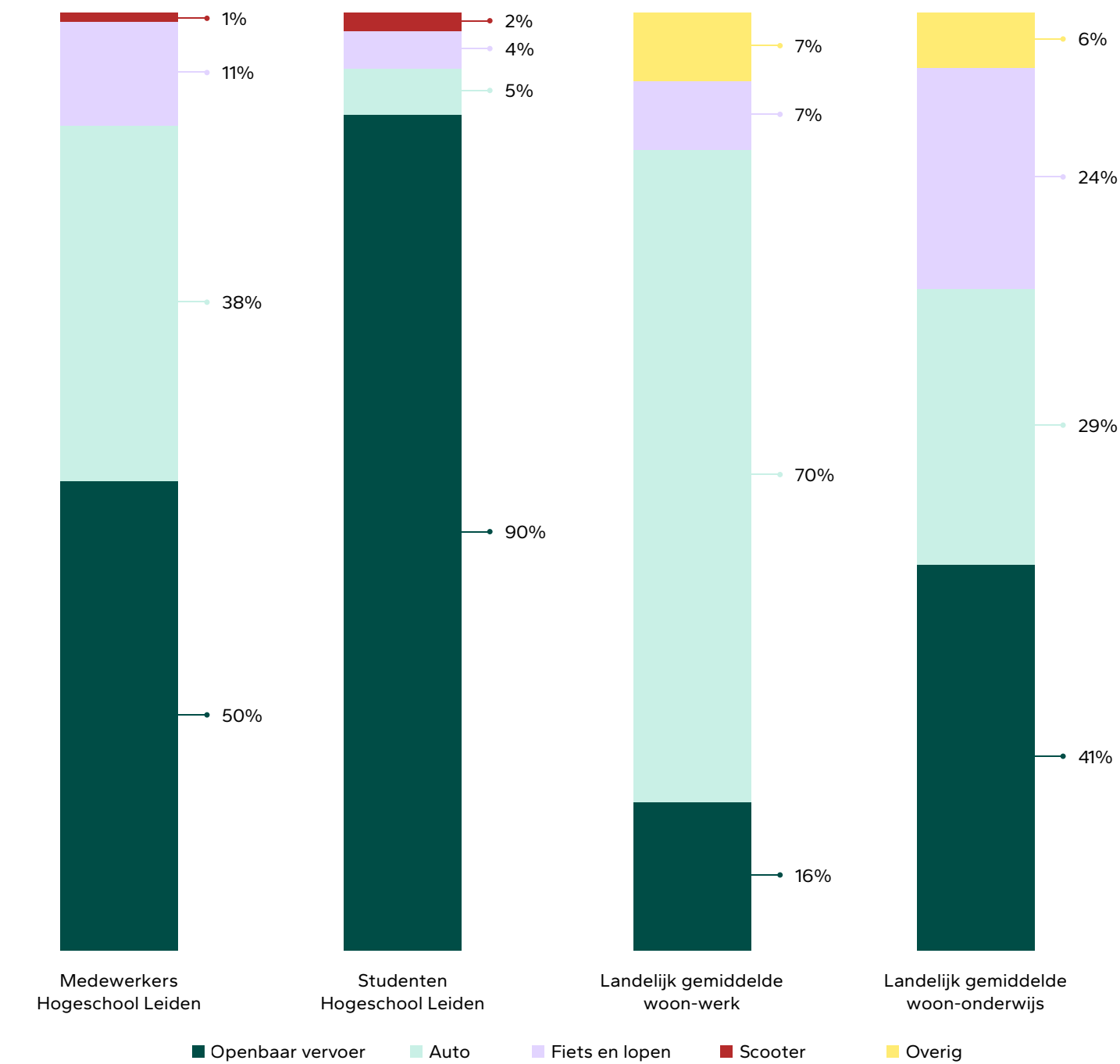

Totale kilometers per vervoersmiddel (x1.000 kilometer)

Studentenmobiliteit

Naast het inzicht in het reisgedrag van medewerkers, wordt ook gekeken naar de mobiliteit van studenten. In 2024 is een mobiliteitsonderzoek onder studenten gestart om data te verzamelen over hun reisgedrag. Dit onderzoek is representatief voor de doelgroep Nederlandse Hogeschool Leiden studenten. Extrapolatie over de volledige populatie studenten (12.010 op peildatum 31 december '25) moet wel met enig voorbehoud gedaan worden.

Wanneer we kijken naar extrapolatie voor de gehele populatie HL-studenten, dan zie je dat er door de studenten ongeveer 70.000.000 kilometer is afgelegd voor woon-studie verkeer. De verdeling van deze kilometers per vervoersmiddel is weergegeven in het staafdiagram op de volgende pagina: het betreft hier het meest gebruikte vervoersmiddel van het traject van het woon-studie verkeer van de respondent. De bijbehorende CO₂-uitstoot is verder uitgewerkt in het hoofdstuk 'CO₂-voetafdruk'.

Kilometers per vervoersmiddel (percentage van het geheel)

Het landelijk gemiddelde

Er zijn zo'n 7,5 keer meer studenten dan medewerkers en het gereisde aantal kilometers (woon-werk en woon-studie verkeer) is zo'n 7 keer meer. De verdeling van vervoermiddel per gereisde kilometer verschilt. Studenten reizen relatief gezien twee keer zoveel met de trein als medewerkers. Studenten fietsen en lopen relatief gezien

minder dan medewerkers. Tegelijkertijd is het reisprofiel van de Hogeschool Leiden medewerker én student aanzienlijk 'duurzamer' dan het landelijk gemiddelde van woon-werkverkeer en woon-onderwijsverkeer⁵.

⁵ Op basis van cijfers van [het CBS](#)

Biodiversiteit

Biodiversiteit is een belangrijk onderdeel van een gezonde en veerkrachtige campusomgeving. Hogeschool Leiden zet zich in voor natuurlijk beheer van de buitenruimte en voor vergroening van zowel binnen- als buitenomgeving.

Op de campus zijn vier insectenhôtels geplaatst met biologische zaaimengsels om bestuivende insecten te ondersteunen. Op het terrein worden geen pesticiden gebruikt en de slootkant wordt slechts beperkt gemaaid, zodat insecten en andere soorten zich kunnen vestigen.

Binnen de gebouwen is veel aandacht voor groen, met planten in kantoren, groene wanden en een groen ingericht atrium. Op de daken van de hogeschool ligt in totaal 1.150 m² groen dak, wat bijdraagt aan isolatie van het gebouw, beperking van hittestress en extra habitat.

Bij herinrichtingen van de buitenruimte worden biodiversiteit, klimaatadaptatie en circulariteit gecombineerd. Het parkeerterrein is vergroend, voorzien van extra bomen en uitgevoerd met waterdoorlatende bestrating en een waterberging. Ook rond de achteringang en op andere delen van het terrein zijn extra planten, struiken en bloemen aangebracht. Materialen die vrijkwamen bij aanpassingen van het buitenterrein, zoals picknickbanken, vuilnisbakken en straatstenen, zijn elders op de campus opnieuw ingezet.

Ook in de binnenbeplanting wordt gezocht naar duurzamere keuzes, bijvoorbeeld door op zichtlocaties waar passend gebruik te maken van seizoensgebonden zijden boeketten in plaats van steeds verse boeketten.

2025

In 2025 is snoeiafval van wilgen, in de vorm van wilgentenen, opnieuw ingeplant. Daarmee wordt afval voorkomen, worden kosten voor afvoer en nieuwe aanschaf beperkt en krijgt het vrijkomende materiaal opnieuw ecologische waarde op de campus.

Water

Het waterverbruik van Hogeschool Leiden in het hoofdgebouw laat over een langere periode een lichte daling zien, ondanks groei van het aantal studenten en medewerkers en uitbreiding van het gebruiksoppervlak. Waterbesparing en bescherming van waterkwaliteit maken beide deel uit van de aanpak.

Bij de aanschaf en vervanging van kranen wordt gekozen voor waterbesparende varianten, zoals sensorkranen of kranen met waterbesparende bediening. Kranen die nauwelijks worden gebruikt, worden waar mogelijk afgetapt om onnodig doorspoelen in verband met legionellabeheer te voorkomen.

Ook op de laboratoria zijn maatregelen genomen om waterverbruik te beperken. Doorstroomboilers verminderen de vraag naar warm water, demiwaterinstallaties zijn efficiënter gemaakt en ongebruikte kranen zijn verwijderd. Daarnaast wordt vervuild laboratoriumwater niet geloosd, maar afgevoerd via een gespecialiseerde afvalverwerker.

De schoonmaakdienst werkt met ecologische schoonmaakproducten en microvezeldoekjes, waardoor nauwelijks tot geen water nodig is. Daarnaast stimuleert Hogeschool Leiden het gebruik van kraanwater onder meer

via de verkoop van herbruikbare Doppers.

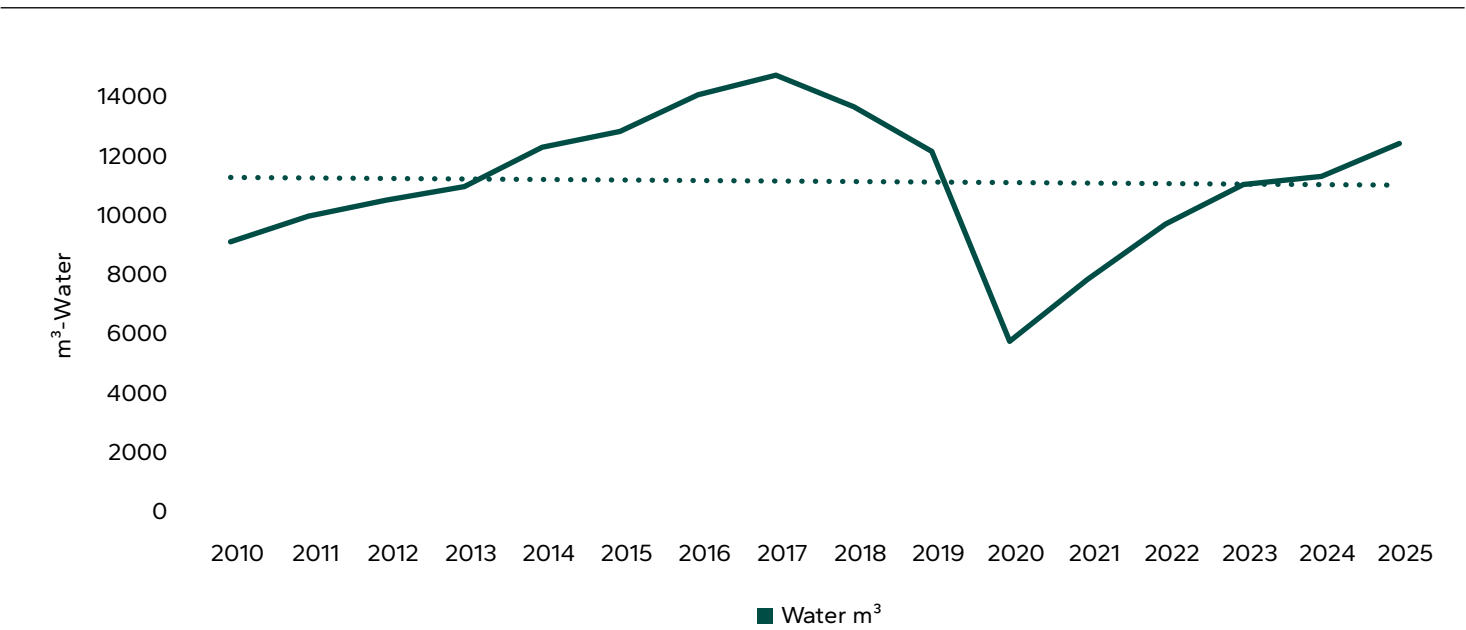
Waterbeheer is ook meegenomen in de inrichting van de campus. Onder de waterdoorlatende bestrating van het parkeerterrein is een buffer aangebracht voor regenwateropvang. Via het gebouwbeheersysteem kan worden gevolgd hoeveel water in deze buffer aanwezig is, zodat bij piekbelasting tijdig maatregelen genomen kunnen worden.

2025

Waterbesparing in restaurant

Bij de herinrichting van het restaurantgebied zijn energiezuinigere combisteamers geïnstalleerd die naar verwachting circa 30% water besparen (naast 50% energiebesparing). Hiermee wordt waterverbruik structureel verminderd via vervanging van apparatuur.

Waterverbruik hooedgebouw Hogeschool Leiden in m³

Catering

Wat we eten heeft impact – op het klimaat, op onze gezondheid, en op de wereld om ons heen. Samen met onze cateraar werkt Hogeschool Leiden aan een duurzamer voedselaanbod en het terugdringen van voedselverspilling. Daarbij wordt bijgedragen aan de eiwittransitie, wordt ingezet op de uitbreiding van vegetarische en veganistische opties, gebruiken we o.a. biologische en Fairtrade producten en verbeteren we de monitoring van verspilling.

Binnen de catering wordt Winnow gebruikt: een monitoringssysteem dat voedselverspilling in professionele keukens registreert en helpt terugdringen door productieprocessen beter af te stemmen op de vraag.

Een belangrijke ontwikkeling is de opening van het vegetarische restaurant Fresco, dat een volledig vegetarisch en waar mogelijk veganistisch aanbod biedt. Ook de banquetingmap is standaard vegetarisch en waar mogelijk veganistisch, zodat duurzame keuzes voor interne bijeenkomsten laagdrempelig worden gemaakt.

Het gebruik van wegwerpproducten is sterk verminderd. Op de campus zijn wegwerpbekers vervangen door herbruikbare bekken en ook bij banqueting is servies de norm. Dit voorkomt een grote afvalstroom.

Om voedselverspilling te verminderen wordt meer last-minute geproduceerd, worden reststromen waar mogelijk benut en worden via Too Good To Go overgebleven producten tegen gereduceerd tarief aangeboden. Binnen banqueting worden aanvragers gestimuleerd om aantallen zorgvuldig door te geven en wijzigingen tijdig te melden. Overgebleven producten kunnen worden meegenomen in papieren zakjes.

Juist in de keten van onze catering is inzetten op duurzaamheid betekenisvol. De koffie op Hogeschool Leiden is 100% biologisch en Fairtrade gecertificeerd. Via Made Blue wordt schoon drinkwater gedoneerd aan waterprojecten in gebieden met waterschaarste: voor elke liter die op de campus gedronken wordt, wordt er twee liter gedoneerd. Statiegeld wat wordt ingezameld, doneren we aan de Plastic Soup Foundation, die zich inzet tegen plasticvervuiling.

2025

Verkleinen van onze impact

Ten opzichte van 2024 is de consumptie van vlees opnieuw met bijna 1.000 kg afgenomen, een daling van bijna 25%.

Er is ook bijna 4.000 kg minder kaas en melk(producten) geconsumeerd t.o.v. 2024 (een daling van 15%).

Lichte stijging voedselafval

Het Winnow-systeem registreerde in 2025 2.295 kg voedselafval, tegenover 2.100 kg in 2024. Om voedselafval te beperken zijn maatregelen ingezet zoals zorgvuldiger inkopen en bereiden, restverwerking waar mogelijk binnen wettelijke kaders, het meegeven van to-go-zakjes bij banqueting en het nadrukkelijk vragen om tijdige wijzigingen in bestellingen.

Too Good To Go: minder pakketten door minder overschot

In 2025 zijn 50 Too Good To Go-pakketten verkocht, aanzienlijk minder dan in 2024 (292). Deze daling hangt samen met het streven om overschotten zoveel mogelijk bij de bron te voorkomen, onder meer door richting het einde van voedselmomenten vaker op bestelling te produceren en overgebleven ingrediënten, binnen de voedselveiligheidsvoorschriften, de volgende dag opnieuw te gebruiken.

Afval

Afval is voor Hogeschool Leiden zowel een zichtbare milieu-impact als een kans om circulair te werken. Het doel is om restafval te voorkomen, afval beter te scheiden en materialen zo hoogwaardig mogelijk opnieuw in te zetten.

Op de campus worden veel afvalstromen apart ingezameld, waaronder restafval, papier en karton, plastic verpakkingsafval, swill, archiefmateriaal, gevaarlijk afval, folie, hout, glas, metaal, statiegeld en specifieke stromen uit laboratoria. Afvalscheiding bij de bron maakt het voor gebruikers zichtbaar welke stromen apart kunnen worden gehouden en ondersteunt efficiënter afvalbeheer.

Papierbesparing wordt gestimuleerd door standaard dubbelzijdig te printen op FSC-gecertificeerd papier. Restafval en papier worden geperst om het aantal transportbewegingen te beperken. Voor specifieke stromen bestaan aanvullende oplossingen, zoals inzameling van oude stiften bij de recyclingbox van de Servicedesk.

Een belangrijke stap in de afvalaanpak was de uitbreiding van inzamelingsmogelijkheden voor GFE, statiegeld en papier op meerdere plekken in het hoofdgebouw. Dit werd mede mogelijk doordat wegwerpbekers van de campus verdwenen. Maandelijks ging eerder circa 122.000 wegwerpbekers verloren; die afvalstroom is door de overstap naar herbruikbare bekervallen.

Uit afvalcijfers en scans blijkt dat verdere verbetering mogelijk is. In de meest recente analyses stagneert het totale afvalgewicht en stijgt vooral het restafval. Restafvalscans laten zien dat een groot deel van het restafval recyclebaar is wanneer het in de juiste stroom terechtkomt. Sinds september 2024 werkt Hogeschool Leiden samen met Renewi als afvalverwerker, met ondersteuning vanuit EcoSmart voor afvalbeheer, bewustwording en CO₂-reductie. Ook op kleinere onderdelen wordt gestuurd op minder grondstoffen, bijvoorbeeld via dunnere afvalzakken en een pilot met handdoekautomaten om papierverbruik en volle afvalbakken terug te dringen.

Circulariteit krijgt ook vorm via upcycling. Door de invoering van de nieuwe huisstijl zijn oude materialen omgevormd tot

nieuwe producten zoals schriftjes, boekjes en etuis, die via de Servicedesk worden aangeboden. Daarnaast werd via bewustwordingsactiviteiten, zoals de Week van de Circulaire Economie, aandacht gevraagd voor hergebruik en de circulaire verwerking van afvalstromen.

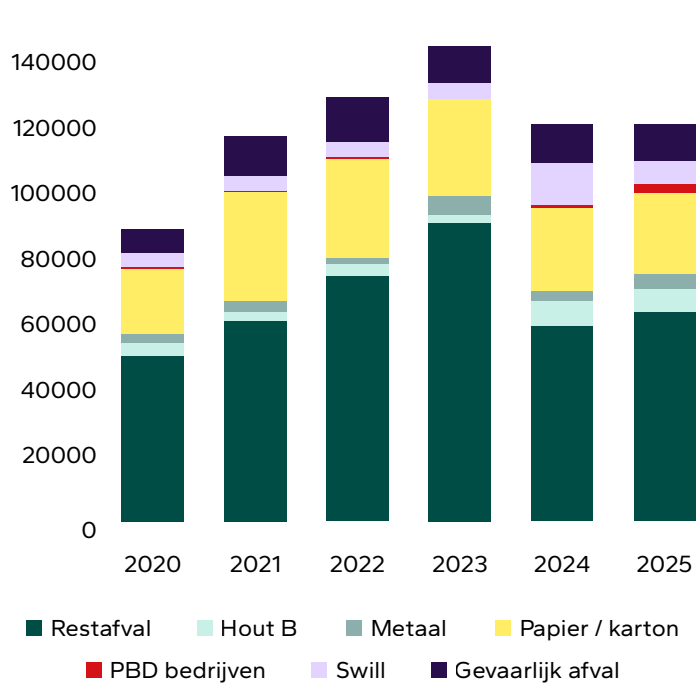
2025

Ecosmart en afvalscans

In 2025 zijn binnen project EcoSmart opnieuw afvalscans uitgevoerd om inzicht te krijgen in de kwaliteit van de afvalscheiding, met name de vervuiling van het restafval. Bij statiegeld en papier treedt vervuiling op, onder meer doordat wegwerpbordjes en bakjes in deze stromen terechtkomen. Daarnaast belandt GFT nog in grote mate in restafval, ook op locaties waar een GFT-koker aanwezig is. Tegelijkertijd is in PD- en GFT-kokers nauwelijks vervuiling aangetroffen.

Upcycle producten

Het upcyclingproject rond oude huisstijlmaterialen kreeg in 2025 een vervolg. Bij de ServiceDesk zijn alle etuis en veel boekjes verkocht, waarmee zichtbaar werd dat vrijkomende materialen opnieuw waarde kunnen krijgen.

Zeven belangrijkste afvalstromen van de hogeschool in kilogram

ICT

ICT heeft een tastbare milieu-impact, onder meer door het energieverbruik van apparatuur, de materiaalintensiteit van hardware en de hoeveelheid elektronisch afval. Hogeschool Leiden zet daarom in op levensduurverlenging, energiezuinige keuzes, circulaire verwerking en verantwoorde inkoop.

Vaste pc's en mobiele telefoons worden actief langer gebruikt dan gebruikelijk is. Na afschrijving wordt kritisch beoordeeld of vervanging daadwerkelijk nodig is. Nieuwe apparatuur moet in elk geval voldoen aan minimale duurzaamheidseisen, zoals energiezuinigheid en de mogelijkheid tot verantwoorde afvoer aan het einde van de levensduur.

Nog bruikbare ICT-apparatuur krijgt waar mogelijk een tweede leven via donatieprogramma's, zoals IT4KIDS en scholen in Suriname. Ook vervangen projectoren zijn gedoneerd voor hergebruik in het onderwijs elders.

Recyclers van onze E-waste moeten kunnen aantonen dat verwerking volledig binnen de Europese Unie plaatsvindt zonder verbranding. Daarmee wordt gestuurd op behoud van grondstoffen en verantwoorde verwerking.

Binnen de eigen infrastructuur is ook het energieverbruik van systemen verminderd. In de TER is het stroomverbruik sterk gereduceerd door verouderde apparatuur uit productie te nemen en storage te vervangen door zuinigere hardware. Ook zijn Ctouch-schermen vervangen door energiezuinigere versies die automatisch aan- en uitgaan bij aanwezigheidsdetectie.

2025

Fairphone-pilot

Sinds 2025 is het mogelijk voor medewerkers om een Fairphone te krijgen als werktelefoon. Een concrete stap richting duurzamere keuzes in mobiele apparatuur, met het

oog op een langere levensduur en betere reparbaarheid.

Energiebesparing Ctouch-schermen

Op alle Ctouch-schermen is de spaarstand ingeschakeld om het energieverbruik overdag, in avonden en weekenden te minimaliseren.

Circulaire verwerking en hergebruik AV/ICT-middelen

In 2025 zijn meerdere AV-middelen circulair afgevoerd of hergebruikt: 15 soundbars zijn gedoneerd aan Stichting de Inzet, en zes beamerinstallaties zijn vervangen door Ctouch-schermen waarbij de beamers eveneens zijn gedoneerd. Daarnaast zijn 26 Ctouch-schermen vervangen; de oude schermen zijn aan Ctouch geretourneerd (voor refurbishment waar mogelijk, anders recycling) en de standaarden zijn niet vervangen maar hergebruikt. Ook is in 2025 alle afgedankte ICT-hardware gerecycled, conform de afspraken met de leverancier dat verwerking volledig binnen de Europese Unie plaatsvindt en zonder verbranding. Daarmee is ook in 2025 invulling gegeven aan een verantwoorde en circulaire verwerking van afgeschreven ICT-middelen.

Inkoop

Duurzaamheid en maatschappelijke verantwoordelijkheid zijn verankerd in het inkoopbeleid van Hogeschool Leiden. Inkoopvoorwaarden bevatten bepalingen over onder meer verpakkingen, milieugevaarlijke stoffen en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Daarbij sluit Hogeschool Leiden aan bij landelijke MVOI-criteria en Europese GPP-criteria.

Duurzaamheid en arbeidsparticipatie zijn standaard onderdeel van eisen en gunningscriteria bij aanbestedingen. Bij grotere opdrachten wordt bovendien Social Return on Investment uitgevraagd, zodat leveranciers ook bijdragen aan inclusie en sociaal beleid.

De duurzaamheidsaanpak via inkoop wordt in de praktijk zichtbaar in aanbestedingen voor onder meer leermanagementsystemen, liftonderhoud, beveiligingsdiensten, glasbewassing, meubilair en eindejaarsgeschenken. Daarbij is gelet op onderwerpen zoals energiegebruik van datacenters, het voorkomen van onnodige vervanging, CO₂-reductie, milieubesparende maatregelen, arbeidsinclusiviteit en duurzame inzetbaarheid.

Hogeschool Leiden werkt nauw samen met leveranciers om gezamenlijke impact te realiseren. Voorbeelden zijn de schoonmaakdienst met ecologische schoonmaakproducten en minder verbruik van afvalzakken, de cateraar met duurzame catering en arbeidsparticipatie, en onze meubelleverancier met inzet op circulair design, gerecyclede materialen en hergebruik via de circulaire hub.

Naast formele aanbestedingen wordt ook op kleinere schaal gestuurd op verduurzaming. Zo is bij kantoorartikelen gewerkt met strengere duurzaamheidskeurmerken, zijn keycards aangeschaft van gerecycled PET uit Europa en is voor het voorterrein duurzame betonsoort ECOFORTO uitgevraagd.

Kennisdeling is een terugkerend onderdeel van de inkoopaanpak. Hogeschool Leiden organiseert impactmiddagen over MVOI voor medewerkers en leveranciers.

Ook sociale impact maakt deel uit van de inkooppraktijk. Arbeidsparticipatie is als KPI opgenomen in contracten van leveranciers zoals Donker, Eurest en Asito.

2025

Regionale samenwerking via Leids Inkoopoverleg

In 2025 nam Inkoop meerdere keren deel aan het Leids Inkoopoverleg met onder meer LUMC, Universiteit Leiden en Hoogheemraadschap Rijnland. Tijdens themabijeenkomsten is kennis gedeeld over actuele onderwerpen, waaronder duurzaamheid.

Aanbestedingen met duurzaamheid

Bij de Europese aanbesteding voor meubilair was duurzaamheid een van de belangrijkste KPI's waarop inschrijvers zijn beoordeeld. De gekozen leverancier scoorde hoog op duurzaamheid en circulariteit.

Ook bij de Europese aanbesteding voor bouwkundige werken is gegund op onder meer maatschappelijk verantwoord inkopen, met als gezamenlijke ambitie om materialen waar mogelijk hoogwaardig te verwerken en circulair te verbouwen.

Daarnaast zijn in 2025 meerdere aanbestedingen afgerond waarin duurzaamheid expliciet als eis of gunningscriterium is meegenomen. Dit betrof onder meer inhuur van uitzendkrachten en surveillanten, meubilair, levering van elektriciteit en gas via het inkoopcollectief Energie voor Scholen, ICT-hardware, koeling op etages B3 en F3, de renovatie van de Marktstraat, verhuisdiensten en een online marketingbureau voor SEA.

De duurzaamheidsthema's binnen deze aanbestedingen liepen uiteen van arbeidsinclusiviteit en maatschappelijk verantwoord inkopen tot circulair materiaalgebruik, levensduurverlenging, duurzame afvoer, herbruikbaarheid van materialen, levering van duurzame elektriciteit en

gas, energieverbruik, CO₂-reductie en milieubesparende maatregelen.

Onderzoek 'Groene catering' binnen Inkoop

Binnen Inkoop is kennis opgebouwd via een afstudeerstage van een student van Hogeschool Rotterdam, met als thema 'Groene catering: duurzame inkoop als middel voor een toekomstgerichte hogeschool'. Deze stage leverde inzichten op in hoe inkoopinstrumenten kunnen bijdragen aan verdere verduurzaming van catering.

Leveranciersmiddag 'Future Proof'

In 2025 is een leveranciersmiddag georganiseerd met het thema 'Future Proof'. Daarbij zijn leveranciers van de dienst Facilitair Bedrijf & Huisvesting meegenomen in de duurzaamheidsaanpak van de hogeschool en de uitdagingen die daarbij spelen, met als doel gezamenlijk oplossingsrichtingen en verbeterkansen te verkennen.

Duurzame huisvesting

Hogeschool Leiden streeft naar een campus die comfortabel en aantrekkelijk is en tegelijkertijd steeds duurzamer en circulaireder wordt ingericht. Daarbij lopen energie, materiaalgebruik, flexibiliteit, biodiversiteit en hergebruik in elkaar over.

Binnen de gebouwstructuur is het principe van trias energetica al langer zichtbaar, onder meer in de F- en G-vleugel. Bij nieuwere en vernieuwde gebouwdelen wordt daarnaast nadrukkelijk gestuurd op duurzaamheid, circulariteit en flexibiliteit.

Bouwdeel E is energiezuinig gerealiseerd met een EPC van 0,81. In dit bouwdeel is meer ruimte gemaakt voor groen en natuurlijke lichtinval, zijn natuurlijke materialen zoals bamboe toegepast, zijn akoestische wandafwerkingen gemaakt van gerecyclede PET-flessen en is de indeling modulair opgezet, zodat toekomstige aanpassingen eenvoudiger en met minder materiaalverlies mogelijk zijn.

Ook in de inrichting van bestaande ruimten is circulariteit zichtbaar. In Fresco en het Grand Café zijn circulaire of gerevitaliseerde meubelstukken toegepast, zoals SETT-banken met een vulling van oude matrassen, thunderball-lampen van stalen achterkanten van oude kasten, plantenbakken van gerecyclede autobanden, modulaire Cabin Chats en gerevitaliseerde vlinderstoelen. Bestaand kunstlederen meubilair is opnieuw gestoffeerd door een lokale partij.

Meubilair en audiovisuele middelen die niet meer intern worden gebruikt, krijgen waar mogelijk een tweede leven via donatie. Zo zijn in verschillende jaren materialen opgehaald door onder meer Stichting de Inzet en andere partners voor hergebruik of opknapwerk. Ook de verhuisdienst droeg bij aan verduurzaming door elektrisch te rijden en resterende uitstoot te compenseren.

Op en rond de campus zijn daarnaast duurzame materiaalkeuzes zichtbaar in bijvoorbeeld milieuvriendelijke bewegwijzering van Ecoplex, buitenmeubilair van hergebruikte meerpalen, groene wanden in het hoofdgebouw en circulaire toepassingen in restaurant en tuinkamer.

2025

Circulaire afvoer en hergebruik

In 2025 is op meerdere momenten meubilair circulair afgevoerd of hergebruikt. In 2025 zijn 372 meubelstukken gedoneerd (bureaus, vergaderstoelen, postvakken, kasten en overig meubilair). Daarnaast heeft meubilair uit restaurant en Le Carrefour (217 stuks) een tweede leven gekregen via de Gispn Circulaire Hub.

Meubilair opwaarderen en hergebruiken

In plaats van volledige vervanging is bestaand meubilair waar mogelijk behouden en opgewaardeerd: banken zijn opnieuw gestoffeerd en teruggeplaatst. Daarnaast zijn promotiecampagnes uitgevoerd om gebruikers te informeren over duurzame meubelkeuzes (o.a. een informatiefilm in het Grand Café).

Herplaatsing vergaderschermen

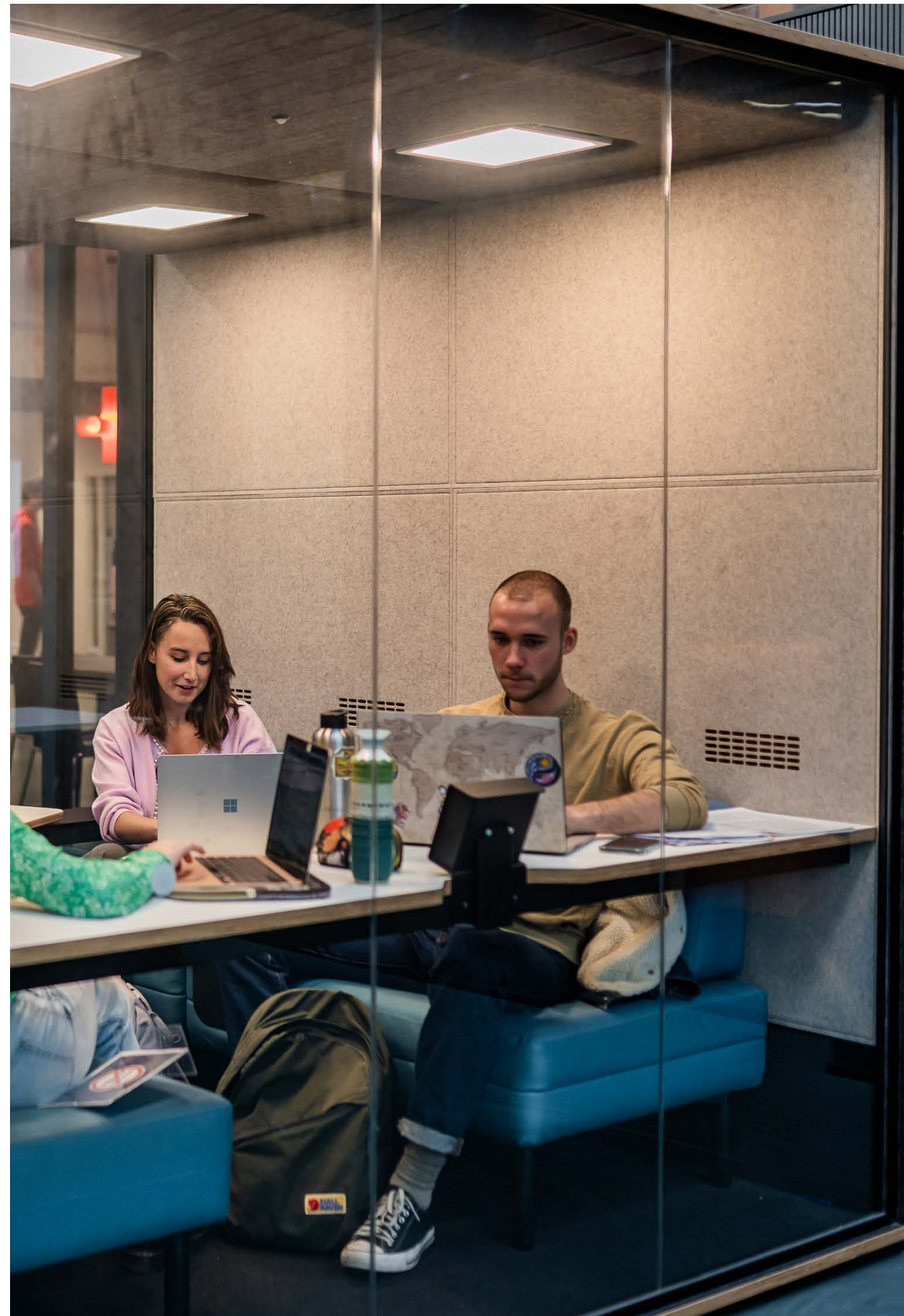
Twee vergaderschermen met conference sets die niet meer werden gebruikt in het hoofdgebouw, zijn herplaatst naar de Vondellaan om hybride overleg te ondersteunen. Hiermee is functioneel hergebruik gerealiseerd.

Lockers: minder plastic

Het sluitsysteem van lockers is gedigitaliseerd, waardoor plastic tags niet langer nodig zijn. Dit vermindert materiaalgebruik en voorkomt (klein) afval uit verbruiksmaterialen.

Vernieuwing marktstraat

In de vernieuwing van de Marktstraat zijn meerdere energiebesparende keuzes gemaakt. Er zijn (efficiëntere) Ecojet-afzuigkappen geïnstalleerd, een open wandkoelmeubel is voorzien van schuifdeuren en de crushed-icebakken zijn minder diep uitgevoerd, waardoor minder ijs nodig is.

Colofon

Heb je vragen naar aanleiding van het jaarverslag duurzame bedrijfsvoering? [Kijk op de website](#) of mail duurzaamheid@hsleiden.nl.

